

Тоя пасажъ въ гръцкия оригинал стои: «*επροσκόλιζε τὸν βασιλέα τὸν Πέρσαν*». Тукъ думата *τὸν Πέρσαν* е обяснена на български още и съ думата Къзъль-башъ.

Но нататашната историческа съдба на туй пътме е неизвестна. Тоже нѣма никакви данни за тѣхната численостъ, нито какъ за тѣхното мѣстонаселение; знае се само, че тѣ сѫ распръснати на всѣкѫдѣ изъ Европейска и Азиатска турция, живѣятъ въ отдѣлни села неразмѣсени съ турцитѣ.

Въ Русенския окрѫгъ къзъль-башитѣ сѫ населени въ Тутраканска и Балбунарска околии и то въ слѣдните села:

Джеберлѣръ съ 1048 ж., *Кованджилѣръ* съ 812 ж., *Касчилѣръ* съ 437 ж., *Месдимг-махлѣ* съ 730 ж., *Синапъ* съ 506 ж., *Велскъй* съ 335 ж., *Карддарлѣръ* съ 415 ж., *Денизлѣръ* съ 487 ж., *Кюсѣ-Абди* съ 1016 ж., *Канинѣ* съ 565 ж., *Месимлѣръ* съ 266 ж., *Мусатчилѣръ* съ 309 ж., *Ендже-къой* съ 559 ж., и *Чопокчилѣръ* съ 212 ж.

Между къзъль-башитѣ почти въ всичките изброени села има по нѣколко кѫщи български, прѣселени слѣдъ освобождението, и цигани, заселени отъ давни времена.

Съобщаватъ ми, че имало Къзъль-бashi и въ Шуменско, но въ кой именно села и каква е тѣхната численостъ не можъ да знамъ, защото съ своите изслѣдвания азъ съмъ достигналъ до Силистренско, а отъ статистическите таблици за прѣброяваньето на населението, които издава нашето статистическо бюро неможе да се извлѣкѫтъ никакви данни, защото, благодарение на неумѣнието на прѣбронителите, Къзъль-башитѣ, и по народность, и по религия, сѫ турнкти въ рубриката на турцитѣ.

Като оставамъ тия и други по пълни данни да съберѫ и обнародвамъ другъ путь, когато бѫдѫ честитъ да свържѫ своите етнографически изслѣдвания и въ Источна-България, както туй сторихъ въ Западна, азъ щѫ приеминѫ къмъ другите особенности на туй пътме.

2. Езикътъ и облѣклото.

Ако вѣрвамъ турския историкъ, къзъль-башитѣ сѫ турско пътме и се различаватъ отъ турцитѣ само по това, че сѫ последователи Алиеви. Додѣто не съберемъ по пълни свѣдѣния за живота и обичаите на туй пътме, и додѣто нерасполагамъ съ нуждните филологически и лексикологически материали, ний трѣбва да приемемъ това историческо свидѣтелство съ прѣдпазванье.